

582.

UMOWA HANDLOWA

pomiędzy Najjaśniejszą Rzeczpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, podpisana w Teheranie, dn. 19 marca 1927 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 1928 r. — Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 3, poz. 25).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dziewiętnastego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku podpisana została w Teheranie Umowa Handlowa pomiędzy Najjaśniejszą Rzeczpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem, w dniu zaś czternastym kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku podpisany został w Teheranie Protokół dotyczący zastąpienia pierwotnego tekstu artykułu VI powyższej Umowy przez nowy tekst, oraz wymienione zostały między Rządem Polskim a Rządem Perskim tegoż dnia czternastego kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku noty dotyczące interpretacji pewnych wyrażen wspomnianej Umowy.

Powyższa Umowa, Protokół i noty brzmią dosłownie jak następuje:

UMOWA HANDLOWA

pomiędzy Najjaśniejszą Rzeczpospolitą Polską a Cesarstwem Perskiem.

PREZYDENT NAJJAŚNIEJSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z jednej strony,

a

JEGO CESARSKA MOŚĆ SZACH PERSJI

z drugiej strony,

ożywieni jednakowem pragnieniem rozwoju i poparcia w miarę wszelkiej możności stosunków handlowych pomiędzy obydwojma Państwami w zastosowaniu artykułu V Traktatu Przyjaźni między Polską i Persją,

i uznając, że zasada klauzuli największego uprzywilejowania nie zawiera w sobie dla każdej z Wysokich Układających się Stron na terytorjum drugiej strony praw, przeciwnych zasadom wzajemności i zupełnej równości, na jakich oparte są wogóle stosunki traktatowe, ustalone pomiędzy obydwiema Wysokimi Układającymi się Stronami,

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentes Lettres verront,
Salut:

Une Convention de commerce entre la Sérénissime République de Pologne et l'Empire de Perse et un Protocole concernant la substitution d'un nouveau texte au texte ancien de l'article VI de ladite Convention, ayant été signés à Téhéran respectivement le dix neuf mars mil neuf cent vingt sept et le quatorze avril mil neuf cent vingt huit, ainsi que des notes concernant l'interprétation de certains termes de la Convention précitée ayant été échangées entre le Gouvernement Polonais et le Gouvernement Persan le quatorze avril mil neuf cent vingt huit, Convention, Protocole et notes dont la teneur suit:

CONVENTION DE COMMERCE

entre la Sérénissime République de Pologne et l'Empire de Perse.

LE PRÉSIDENT DE LA SÉRÉNISSIME RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

d'une part,

et

SA MAJESTÉ IMPÉRIALE LE CHAH DE PERSE,

d'autre part,

animés d'un égal désir de développer et de favoriser dans toute la mesure possible les relations commerciales entre les deux pays en application de l'article V du Traité d'Amitié entre la Pologne et la Perse,

et reconnaissant que le principe de la clause de la nation la plus favorisée n'implique pas pour l'une des Hautes Parties Contractantes sur le territoire de l'Autre de droits contraires aux principes de réciprocité et de parfaite égalité sur lesquels sont fondées en général les relations contractuelles établies entre les deux Hautes Parties Contractantes,

postanowili zawrzeć Umowę Handlową i mia-
nowali w tym celu:

Prezydent Najjaśniejszej Rzeczy-
pospolitej Polskiej:

Pana Stanisława HEMPLA, Chargé d'Affaires Rze-
czypospolitej Polskiej w Persji,

Jego Cesarska Mość Szach
Persji:

Jego Ekszelencję Ali Gholi Khana ANSARI, Mini-
stra Spraw Zagranicznych Persji,

KTÓRZY, po przedłożeniu sobie wzajemnie
swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporzą-
dzone w należytej formie, zgodzili się na następują-
ce postanowienia:

Artykuł I.

Obywatele każdej z Wysokich Układających
się Stron mieć będą w granicach ustaw i przepisów
obowiązujących prawo osiedlania się i pobytu na
terytorjum drugiej Wysokiej Układającej się Stro-
ny i będą mogli bez przeszkód przejeżdżać, wyjeź-
dzać i przenosić się z miejsca na miejsce.

Artykuł II.

Obywatele każdej z Wysokich Układających
się Stron mieć będą prawo na terytorjum drugiej
Strony narówni z krajowcami, stosując się do ustaw
i przepisów obowiązujących, zajmować się wszel-
kiego rodzaju przemysłem i handlem oraz poświę-
cać się wszelkim rzemiosłom i zawodom, wyjąwszy
takie, które są zastrzeżone dla krajowców na mocy
odpowiednich ustaw i przepisów.

Obywatele każdej z Wysokich Układających
się Stron nie będą podlegać na terytorjum drugiej
Strony, czy to ze względu na ich majątek, prawa
i interesy przy nabyciu, posiadaniu lub korzystaniu
z tych majątków, jak również przy przenoszeniu ich
własności w drodze cesji, zamiany lub dziedzicze-
nia, żadnym ciężarom, opłatom, podatkom pośred-
nim lub bezpośrednim innym lub wyższym od tych,
jakie są lub mogą być nakładane na własnych oby-
wateli.

Artykuł III.

Obywatele każdej z Wysokich Układających
się Stron korzystać będą na terytorjum drugiej Stro-
ny pod każdym względem z takiej samej opieki
prawnej i sądowej osób i majątku, jak krajowcy.

Wobec tego będą oni mieli swobodny i łatwy
dostęp do trybunałów i będą mogli stawać w sądach
w tych samych warunkach, co i krajowcy, z zastrze-
żeniem przepisów dotyczących kaucji Judicatum

ont résolu de conclure une Convention de
Commerce et ont nommé à cet effet pour leurs Plé-
nipotentiaires, savoir:

Le Président de la Sérénissime
République de Pologne:

Monsieur Stanislas HEMPEL, Chargé d'Affaires de
Pologne en Perse,

Sa Majesté Impériale Chah de
Perse:

Son Excellence Ali Gholi Khan ANSARI, Ministre
des Affaires Étrangères de Perse,

LESQUELS, après s'être communiqué leurs
pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme,
sont convenus des dispositions suivantes:

Article I.

Les ressortissants de chacune des Hautes Par-
ties Contractantes auront dans la limite des lois et
règlements en vigueur le droit de s'établir et de
séjourner sur le territoire de l'Autre et pourront,
en conséquence, aller, venir et circuler librement.

Article II.

Les ressortissants de chacune des Hautes Par-
ties Contractantes auront sur le territoire de l'Autre,
à l'égal des nationaux, en se conformant toutefois
aux lois et réglemens en vigueur, le droit d'exercer
toute espèce d'industrie et de commerce et de se
vouer à tout métier et profession quelconque, ex-
cepté ceux, réservés aux seuls nationaux, en vertu
des lois et réglemens respectifs.

Les ressortissants de chacune des Hautes Par-
ties Contractantes ne seront soumis sur le territoire
de l'Autre, quant à leurs biens, droits et intérêts et
quant à l'acquisition, possession et jouissance desdits
biens, ainsi qu'à leur transfert par cession, mutation
et héritage, à aucune charge, taxe ou impôt direct
ou indirect autres ou plus élevés que ceux qui se-
ront ou pourront être imposés aux nationaux.

Article III.

Les ressortissants de chacune des Hautes Par-
ties Contractantes jouiront sur le territoire de
l'Autre, en ce qui concerne la protection légale et
judiciaire de leur personne et de leurs biens, du
même traitement que les nationaux.

En conséquence, ils auront libre et facile accès
auprès des tribunaux et pourront ester en justice
aux mêmes conditions que les nationaux, sous ré-
serve des dispositions relatives à la caution Judi-

Solvi i Prawa Ubogich (bezpłatnej pomocy prawnej), które będą uregulowane ewentualnie w drodze osobnej konwencji.

Artykuł IV.

Obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron mieć będą na terytorjum drugiej Strony, pod warunkiem wzajemności, prawo nabywania, posiadania i zbywania wszelkiego rodzaju majątku ruchomego.

Co się tyczy nieruchomości, obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron mieć będą, podporządkowując się prawom i przepisom krajowym, prawo dzierżawić i nabywać na zupełną własność domy potrzebne im na mieszkanie, jak również lokale i sklepy dla swego przemysłu i handlu.

Z zastrzeżeniem rozporządzeń, ustaw i przepisów, dotyczących nabywania nieruchomości, przewiduje się, że jeżeli jedna z Wysokich Układających się Stron przyznaje lub przyzna drogą rozporządzenia ustawodawczego obywatelom innych państw zdolność nabywania lub dzierżawienia na swem terytorjum majątków ziemskich, zdolność ta automatycznie przysługiwać będzie obywatelom drugiej Strony.

Artykuł V.

Towarzystwa akcyjne lub inne, które mają swą siedzibę na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron i które założone zostały zgodnie z ustawami tej Strony, uznane zostaną za legalnie istniejące i posiadające zdolność prawną na terytorjum drugiej Strony.

Będą one miały prawo na warunkach wzajemności i poddania się ustawom krajowym, odnoszącym się do dopuszczenia takich stowarzyszeń, osiedlać się i wykonywać na terytorjum drugiej Strony wszelkiego rodzaju przemysł, handel lub sprzedaż i nabywać tam wszelkiego rodzaju majątek ruchomy, jak również nieruchomości, z wyjątkiem dóbr ziemskich, potrzebne dla działalności spółek, przyczem rozumie się, że nabywanie to nie stanowi przedmiotu działalności spółki.

Towarzystwa akcyjne i inne każdej z Wysokich Układających się Stron nie będą mogły w żadnym wypadku podlegać z racji wykonywania swych operacji handlowych, bankowych lub przemysłowych na terytorjum drugiej Strony prawom, opłatom, podatkom i wogóle jakimkolwiek ciężarom, pod jakąkolwiek nazwą, innym lub wyższym od tych, jakie są lub będą wymagane od spółek krajowych.

Artykuł VI.

Wszystkie produkty gleby i przemysłu, pochodzące lub przybywające z terytorjum celnego jednej z Wysokich Układających się Stron, które są wwożone na terytorjum celne drugiej Strony i przeznaczone bądź do spożycia, bądź do reeksportacji, będą podlegały podczas trwania niniejszej Umowy trakto-

catum Solvi et à l'assistance judiciaire gratuite à régler éventuellement par une convention spéciale.

Article IV.

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties Contractantes auront, sous condition de réciprocité, sur le territoire de l'Autre le droit d'acquérir, de posséder et d'aliéner toute espèce de biens mobiliers.

En ce qui concerne les immeubles, les ressortissants de chacune des Hautes Parties Contractantes auront le droit, en se soumettant aux lois et réglemens du pays, d'affermir et d'acquérir en pleine propriété des maisons nécessaires à leur habitation, ainsi que des locaux et magasins pour leur commerce et leur industrie.

Sous réserve des dispositions, lois et prescriptions sur l'acquisition des biens immeubles, il est stipulé, que, si l'une des deux Hautes Parties Contractantes accorde ou accordera par une disposition législative aux ressortissants d'autres États la faculté d'acquérir ou d'affermir sur son territoire des biens ruraux, cette faculté sera automatiquement acquise aux ressortissants de l'autre Partie.

Article V.

Les sociétés anonymes ou autres, qui ont leur siège social sur le territoire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes et qui sont constituées conformément aux lois de cette Partie, verront leur existence juridique et leur capacité reconnues sur le territoire de l'autre Partie.

Elles auront, à condition de réciprocité et de conformité aux lois et prescriptions en vigueur sur le territoire de l'autre Partie, le droit de s'y établir et d'y exercer toute espèce d'industrie, de commerce ou de vente et d'y acquérir toute sorte de biens mobiliers, ainsi que des biens immeubles, excepté les biens ruraux, nécessaires au fonctionnement de la société, étant entendu dans ce cas que l'acquisition n'est pas l'objet même de la société.

Les sociétés anonymes ou autres de chacune des Hautes Parties Contractantes ne pourront, dans aucun cas, être assujetties pour l'exercice du commerce, de la banque ou de l'industrie dans le territoire de l'Autre, à des droits, taxes, impôts ou charges, généralement quelconques, et sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou seront exigés des sociétés nationales.

Article VI.

Tous les produits du sol et de l'industrie, originaires ou en provenance du territoire douanier de l'une des Hautes Parties Contractantes, importés sur le territoire douanier de l'Autre et destinés à la consommation ou réexpédition, seront soumis pendant la durée de la présente Convention au traite-

waniu przyznanemu towarom i produktom, pochodzącym lub przybywającym z terytorjum narodu najbardziej uprzywilejowanego. W szczególności nie będą one w żadnym razie mogły podlegać opłatom ani taksom lub ciężarom, pobieranym od produkcji, spożycia albo sprzedaży, innym lub wyższym od tych, które obciążają produkty lub towary, pochodzące lub przybywające z terytorjum narodu najbardziej uprzywilejowanego.

Aby zapewnić towarom, pochodzącym lub przybywającym z terytorjum jednej z dwóch Wysokich Układających się Stron, korzystanie ze zniżek celnych, Wysokie Układające się Strony będą mogły wymagać załączania do tych towarów przy ich wwozie świadectw pochodzenia.

Wywóz, przeznaczony do jednej z Wysokich Układających się Stron nie będzie podlegał na terytorjum drugiej Strony prawom, opłatom lub podatkom innym ani też wyższym od tych, jakie są pobierane przy wywozie tych samych towarów i produktów do państw pod tym względem najbardziej uprzywilejowanych.

Wszelka ulga, wszelki przywilej albo zniżka w taryfie celnej dla państwa trzeciego przez jedną z Wysokich Układających się Stron, jak również i korzyści, wynikające ze specjalizacji lub zmian, które każda z Wysokich Układających się Stron mogłaby wprowadzić do nomenklatury celnej, zastosowane będą automatycznie do produktów i towarów drugiej Strony.

Artykuł VII.

Między terytorjami Wysokich Układających się Stron istnieć będzie wzajemna wolność handlu i żeglugi. W następstwie tego Wysokie Układające się Strony zobowiązują się wzajemnie nie krępować swych wzajemnych stosunków handlowych żadnym zakazem lub ograniczeniami przywozu, wywozu lub tranzytu.

Niemniej jednak Wysokie Układające się Strony zastrzegają sobie prawo wydawania zakazów i ograniczeń wwozu i wywozu:

- 1) w celu zapewnienia sobie zasobów niezbędnych dla wyżywienia oraz dla zabezpieczenia działalności gospodarczej Państwa;
- 2) ze względu na bezpieczeństwo Państwa;
- 3) ze względów policyjno-sanitarnych lub dla ochrony zwierząt i roślin przed chorobami, szkodliwymi owadami i pasorzytami, szczególnie zaś w interesie zdrowia publicznego, zgodnie z uznaniami w tym przedmiocie zasadami międzynarodowymi;
- 4) dla towarów, będących przedmiotem monopolów państwowych.

Artykuł VIII.

Postanowienia artykułu VI nie stosują się:

ment accordé aux marchandises et produits originaires ou en provenance du territoire de la nation la plus favorisée. Notamment, ils ne pourront, en aucun cas, être soumis à des droits ni à des taxes ou charges sur la production, consommation ou vente autres ou plus élevés que ceux appliqués aux produits ou aux marchandises originaires ou en provenance du territoire de la nation la plus favorisée.

Pour assurer aux marchandises originaires ou en provenance du territoire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes le bénéfice des réductions douanières, les Hautes Parties Contractantes pourront exiger que ces marchandises soient accompagnées à leur importation de certificats d'origine.

Les exportations à destination d'une des Hautes Parties Contractantes ne seront pas grevées par l'Autre de droits ou taxes autres ni plus élevés que ceux perçus à l'exportation des mêmes marchandises et produits dans les pays les plus favorisés à cet égard.

Toute faveur, tout privilège ou abaissement dans les droits des douanes à un pays tiers par l'une des Hautes Parties Contractantes, ainsi que les avantages résultant des spécifications ou des modifications que chacune des Hautes Parties Contractantes pourrait introduire dans la nomenclature douanière, seront étendus automatiquement aux produits et marchandises de l'autre Partie.

Article VII.

Il y aura entre les territoires des Hautes Parties Contractantes liberté réciproque de commerce et de navigation. En conséquence, les Hautes Parties Contractantes s'engagent à n'entraver leurs relations commerciales réciproques par aucune prohibition ou restriction d'importation, d'exportation ou de transit.

Toutefois, les Hautes Parties Contractantes se réservent le droit d'établir des prohibitions et restrictions pour les importations et exportations:

- 1) pour réserver les ressources indispensables à la vie alimentaire et à sauvegarder l'activité économique de la nation;
- 2) pour des raisons de sécurité de l'État;
- 3) pour des motifs de police sanitaire ou en vue de la protection des animaux et des plantes utiles contre les maladies, les insectes et parasites nuisibles et particulièrement dans l'intérêt de la santé publique, conformément aux principes internationaux adoptés à ce sujet;
- 4) pour les marchandises faisant l'objet des monopoles d'État.

Article VIII.

Les dispositions de l'article VI ne s'appliquent pas:

- 1) do specjalnego systemu, ustanowionego lub mogącego być ustanowionym dla sąsiedzkiego obrotu w strefie, nie mogącej przekraczać 25 kilometrów w głąb kraju na terytorjum Persji i 15 kilometrów na terytorjum Polski;
- 2) do tymczasowego systemu celnego między polską a niemiecką częścią Górnego Śląska;
- 3) do specjalnych ułatwień, wynikających z unii celnych.

Artykuł IX.

Obydwie Wysokie Układające się Strony obowiązują się przyznać sobie wzajemnie na swych terytorjach prawo do powrotnego wywozu i do tranzytu dla osób, bagażów, towarów i wszelkiego rodzaju przedmiotów, zapewniając sobie pod względem traktowania stopę narodu najbardziej uprzywilejowanego.

Wszelkiego rodzaju towary, przebywające tranzytem terytorjum celne jednej z Wysokich Układających się Stron, opłacać winny, co się tyczy magazynowania i tranzytu, wyłącznie opłaty i pobory, przeznaczone na pokrycie kosztów nadzoru i administracji, bez uszczerbku jednak dla opłat skarbowych, odnoszących się do transakcyj, którym przedmioty te mogłyby ulec w czasie znajdowania się ich na składzie.

Żadna z Wysokich Układających się Stron nie będzie jednak obowiązana zabezpieczyć tranzytu podróżnym, którym wstęp na jej terytorjum zostałby wzbroniony.

Tranzyt towarów będzie mógł być zakazany:

- a) ze względów bezpieczeństwa publicznego oraz bezpieczeństwa Państwa,
- b) ze względów zdrowotnych oraz celem zapobiegania zarazom zwierząt i roślin.

Artykuł X.

Rząd Polski, do którego należy prowadzenie biegu spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska na mocy artykułu 104 Traktatu Wersalskiego i artykułów 2 i 6 Konwencji Paryskiej pomiędzy Polską a Wolnym Miastem Gdańskim z dnia 9 listopada 1920 roku, zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto jest Umawiającą się Stroną w niniejszej Umowie i że przyjmuje zobowiązania i nabywa prawa, z Umowy wynikające.

Zastrzeżenie powyższe nie odnosi się do przepisów niniejszej Umowy, które Rzeczpospolita Polska zaciąga w stosunku do Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie ze swymi prawami, wynikającymi z odnoszących Traktatów.

- 1) au régime spécial institué ou à être institué pour le trafic limitrophe dans une zone qui ne peut dépasser 25 kilomètres en profondeur sur le territoire persan et 15 kilomètres sur le territoire polonais;
- 2) au régime provisoire douanier institué entre les parties polonaise et allemande de la Haute Silésie;
- 3) aux faveurs spéciales résultant d'une union douanière.

Article IX.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à accorder réciproquement sur leur territoire le droit d'entreposage et de transit aux personnes, bagages et marchandises et objets de toute sorte, envois, matériel et instruments de transport de toute espèce, en se garantissant sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Les marchandises de toute nature, traversant le territoire douanier de l'une des deux Hautes Parties Contractantes auront à acquitter, en ce qui concerne l'entreposage et le transit, exclusivement les droits et les taxes destinés à couvrir les dépenses de surveillance et de l'administration, sans préjudice toutefois des taxes fiscales afférentes aux transactions dont ces produits pourraient être l'objet au cours de leur entreposage ou de leur transit.

Aucune des Hautes Parties Contractantes ne sera pourtant tenue d'assurer le transit des voyageurs, dont l'entrée sur son territoire serait interdite.

Le transit des marchandises pourra être prohibé:

- a) pour raisons de sûreté publique et de sécurité de l'État,
- b) pour raisons sanitaires ou comme mesure de prophylaxie contre les épizooties et maladies des végétaux.

Article X.

Le Gouvernement Polonais, auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires extérieures de la Ville Libre de Dantzig, en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris entre la Pologne et la Ville de Dantzig du 9 novembre 1920, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie Contractante de la présente Convention et qu'Elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant.

Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions de la présente Convention que la République Polonaise contracte en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig, conformément à ses droits découlant des traités y relatifs.

Artykuł XI.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana i ratyfikacje wymienione zostaną w Warszawie. Umowa niniejsza uzyska moc obowiązującą po upływie 15 dni od daty wymiany ratyfikacji i pozostanie w mocy na przeciąg dwóch lat. O ile Umowa powyższa nie zostanie wypowiedziana przez jedną lub drugą z Wysokich Układających się Stron co najmniej na sześć miesięcy przed upływem pierwszego okresu dwuletniego, pozostanie ona w mocy do terminu wypowiedzenia, przyczem skutki tego wypowiedzenia nastąpić powinny dopiero po upływie sześciomiesięcznego okresu.

Artykuł XII.

Umowa niniejsza sporządzona zostanie w dwóch egzemplarzach w każdym z języków: polskim, perskim i francuskim.

W razie różnicy zdań, język francuski będzie miarodajny.

NA DOWÓD CZEGO odnośni Pełnomocnicy, należycie upoważnieni w tym celu, podpisali niniejszą Umowę i opatrzyli ją swymi pieczęciami.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Teheranie, dnia dziewiętnastego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku Ery Chrześcijańskiej a dnia dwudziestego siódmego Esphanda tysiąc trzysta piątego Roku Słonecznego.

(—) *S. Hempel*

(—) *Aligholikhan Ansari*

PROTOKÓŁ

w sprawie zastąpienia pierwotnego tekstu artykułu VI Konwencji Handlowej, podpisanej między Polską a Persją dnia 19 marca 1927 r. w Teheranie, przez nowy tekst.

Wysokie Układające się Strony, zgodziwszy się na zmianę tekstu artykułu VI Konwencji Handlowej, podpisanej między Polską a Persją dnia 19 marca 1927 r. w Teheranie, postanowiły zastąpić wspomniany artykuł nowym tekstem, który będzie stanowił część integralną wyżej wspomnianej Konwencji i mianowały w tym celu swych Pełnomocników:

Prezydent Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Stanisława HEMPLA, Chargé d'Affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Persji,

Jego Cesarska Mość Szach Persji:

Jego Ekscelencję Mirza Fatoullah Khan PAKREVAN, Kierownika Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

Article XI.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Varsovie. Elle sera mise en vigueur quinze jours après cet échange et restera en vigueur pendant deux ans. Si elle n'est pas dénoncée par l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes six mois avant l'expiration de la première période de deux ans, elle restera en vigueur jusqu'à dénonciation et elle cessera ses effets six mois après.

Article XII.

La présente Convention sera rédigée en deux exemplaires dans chacune des langues: persane, polonaise et française.

En cas de divergence d'interprétation du texte, le texte français fera foi.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires respectifs, dûment autorisés à cet effet, ont signé la Convention présente et l'ont revêtue de leurs cachets.

FAIT en double à Téhéran, le 19 mars mil neuf cent vingt sept de l'Ère Chrétienne et le 27 Esfande mil trois cent cinq de l'Année Solaire.

(—) *S. Hempel*

(—) *Aligholikhan Ansari*

PROTOCOLE

concernant la substitution d'un nouveau texte au texte ancien de l'article VI de la Convention de Commerce signée entre la Pologne et la Perse le 19 mars 1927 à Téhéran.

Les Hautes Parties Contractantes, étant tombées d'accord pour modifier le texte de l'article VI de la Convention de Commerce signée entre la Pologne et la Perse le 19 mars 1927 à Téhéran, ont résolu de remplacer ledit article par un texte nouveau, qui formera partie intégrante du susdit traité et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Président de la Sérénissime République de Pologne:

Monsieur Stanislas HEMPEL, Chargé d'Affaires de la République de Pologne en Perse,

Sa Majesté Impériale le Chah de Perse:

Son Excellence Mirza Fatoullah Khan PAKREVAN, Gérant du Ministère des Affaires Étrangères,

KTÓRZY, po zakomunikowaniu sobie wzajemnie pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące postanowienia:

1. Tekst artykułu VI Konwencji Handlowej, podpisanej między Polską a Persją dnia 19 marca 1927 r. w Teheranie, jest zniesiony za obopólnym porozumieniem.

2. Tekst następujący zastąpi tekst zniesiony artykułu VI i będzie uważany na jego miejscu za część integralną Konwencji Handlowej, podpisanej między Polską a Persją dnia 19 marca 1927 r. w Teheranie.

Produkty gleby i produkty przemysłowe, pochodzące i przybywające z terytorjum celnego polskiego, będą podlegały, przy przywozie ich do Persji, cłom i opłatom minimalnym, przewidzianym w taryfie celnej, stosowanej na granicy przywozu oraz w ustawach obowiązujących. Po opłaceniu tych ceł i opłat, nie będą one, w żadnym razie, podlegały traktowaniu innemu niż to, które zostanie zastosowane do podobnych produktów, importowanych z jakiegokolwiek innego kraju.

Produkty gleby i produkty przemysłowe, pochodzące z Persji, przy wywozie ich z Persji z przeznaczeniem do terytorjum celnego polskiego, będą, przy ich wywozie z Persji, podlegały cłom i opłatom minimalnym, przewidzianym w taryfie celnej, stosowanej i w ustawach, obowiązujących na granicy wywozu z Persji. Po opłaceniu tych ceł i opłat nie będą one, w żadnym razie, podlegały traktowaniu innemu niż to, które zostanie zastosowane do podobnych produktów, wywożonych do jakiegokolwiek innego kraju.

Produkty gleby i produkty przemysłowe, pochodzące i przybywające z Persji, będą podlegały przy ich przywozie do terytorjum celnego polskiego cłom i opłatom minimalnym, przewidzianym w taryfie celnej, obowiązującej w Polsce. Po opłaceniu tych ceł i opłat nie będą one, w żadnym razie, podlegały traktowaniu innemu niż to, które zostanie zastosowane do podobnych produktów, importowanych z jakiegokolwiek innego kraju.

Produkty gleby i produkty przemysłowe, pochodzące z terytorjum celnego polskiego, przy ich wywozie z terytorjum celnego polskiego z przeznaczeniem do Persji, będą przy ich wywozie z terytorjum celnego polskiego, podlegały cłom i opłatom minimalnym, przewidzianym w taryfie celnej, obowiązującej w Polsce. Po opłaceniu tych ceł i opłat nie będą one, w żadnym razie, podlegały traktowaniu innemu niż to, które zostanie zastosowane do podobnych produktów, wywożonych do jakiegokolwiek innego kraju.

Jeżeli, w jakimkolwiek czasie, Persja wprowadziłaby taryfę celną autonomiczną, zastosowanie taryfy minimalnej, przyznanej produktom polskim, przywożonym do Persji, wymienionym w ustępie 1 oraz produktom perskim, wywożonym do Polski, wymienionym w ustępie 2, nie będzie się rozciągało poza termin dwuletni, zaczynając od wejścia w życie niniejszej Konwencji, nawet gdyby miała ona pozostawać w mocy w drodze milczącej zgody.

LESQUELS, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

1. Le texte de l'article VI de la Convention de Commerce signée entre la Pologne et la Perse le 19 mars 1927 à Téhéran est supprimé d'un commun accord.

2. Le texte suivant remplacera le texte supprimé de l'article VI et sera, en son lieu, considéré comme partie intégrante de la Convention de Commerce signée entre la Pologne et la Perse le 19 mars 1927 à Téhéran.

Les produits naturels et les produits industriels, originaires et en provenance du territoire douanier polonais seront soumis, à leur entrée en Perse, au paiement des droits et taxes minima prévus au tarif douanier appliqué à la frontière d'entrée ainsi que par les lois en vigueur. Une fois ces droits et taxes payés, ils ne seront, sous aucun rapport, soumis à un traitement autre que celui appliqué aux produits similaires importés d'un tiers pays quelconque.

Les produits naturels et les produits industriels, originaires de la Perse, à leur exportation de la Perse à destination du territoire douanier polonais, seront, à leur sortie de la Perse, soumis au paiement des droits et taxes minima prévus au tarif douanier appliqué et par les lois en vigueur à la frontière de sortie de Perse. Une fois ces droits et taxes payés, ils ne seront, sous aucun rapport, soumis à un traitement autre que celui appliqué aux produits similaires exportés dans un tiers pays quelconque.

Les produits naturels et les produits industriels, originaires et en provenance de la Perse seront soumis, à leur entrée dans le territoire douanier polonais, au paiement des droits et taxes minima prévus au tarif douanier en vigueur en Pologne. Une fois ces droits et taxes payés, ils ne seront, sous aucun rapport, soumis à un traitement autre que celui appliqué aux produits similaires importés d'un tiers pays quelconque.

Les produits naturels et les produits industriels, originaires du territoire douanier polonais, à leur exportation du territoire douanier polonais, à destination de la Perse, seront, à leur sortie du territoire douanier polonais, soumis au paiement des droits et taxes minima prévus au tarif douanier en vigueur en Pologne. Une fois ces droits et taxes payés, ils ne seront, sous aucun rapport, soumis à un traitement autre que celui appliqué aux produits similaires exportés dans un tiers pays quelconque.

Si, à quelque moment que ce soit, la Perse venait à établir un tarif douanier autonome, le bénéfice du tarif minimum accordé aux produits polonais importés en Perse, mentionnés à l'alinéa 1 ainsi qu'aux exportations persanes en Pologne, mentionnées à l'alinéa 2, ne s'étendrait pas au delà du terme de deux ans à partir de la mise en vigueur de cette Convention, alors même que celle-ci resterait en vigueur par tacite reconduction.

Jeżeli opłaty i stawki minimalne, przewidziane w powyżej wspomnianej taryfie i w ustawach, stosowanych na granicach przejścia, stanowiłyby przedmiot jakichkolwiek całkowitych lub częściowych redukcji, każda z obu Wysokich Układających się Stron obowiązuje się przyznać drugiej Stronie te redukcje na okres dwuletni, zaczynający się od wejścia w życie niniejszej Konwencji.

Dla zapewnienia towarom, pochodzącym i przybywającym z terytorjum jednej z obu Wysokich Układających się Stron, korzyści wynikających z niniejszej Konwencji, Wysokie Układające się Strony będą mogły żądać, by towary te były zaopatrzone, przy ich przywozie, w świadectwa pochodzenia.

3. Tekst Konwencji Handlowej zostanie przedłożony do ratyfikacji w całości, włącznie z nowym tekstem artykułu VI, mającym zastąpić tekst zniesiony.

W DOWÓD CZEGO odnośni Pełnomocnicy, należycie upoważnieni w tym celu, podpisali niniejszy protokół i opatrzyli go swemi pieczęciami.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Teheranie, dnia 14 kwietnia tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku Ery Chrześcijańskiej i dnia 25 farwardine tysiąc trzysta siódmego Roku Słonecznego.

(—) Stanisław Hempel

(—) F. Pakrevan

Przekład.

Nr. 402/28.

dn. 14 kwietnia 1928.

Ekscelencjo,

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór noty Nr. 873 z dn. 25 farwardine 1307, w której Rząd Perski prosi, aby Rząd Polski zechciał potwierdzić następującą interpretację pewnych wyrażeń w postanowieniach Umowy Handlowej między Polską a Persją, podpisanej dn. 19.III. 1927 r. w Teheranie:

1. Postanowienia artykułu I Umowy Handlowej nie zmniejszają w niczem praw każdej z Wysokich Umawiających się Stron w celu zapobieżenia wjazdowi i pobyтови na ich terytorjach osób niepożądanych.

2. Rozumie się, że w myśl art. II Umowy Handlowej odnośnie Rządy są upoważnione również i na przyszłość do zastrzeżenia pewnych przemysłów, zajęć handlowych, rzemiosł i zawodów tylko dla swoich krajowców.

3. Wyrażenie „inne Państwa” użyte w art. IV Umowy Handlowej nie ma zastosowania, o ile chodzi o Persję, do Państw muzułmańskich.

4. Możliwość nabywania nieruchomości potrzebnych do działalności spółki, o czem jest mowa

Si les droits et taux minima, prévus au tarif susmentionné et par les lois appliquées aux frontières de passage, faisaient l'objet de réductions totales ou partielles quelconques, chacune des deux Parties Contractantes s'engage à faire bénéficier l'Autre de ces réductions jusqu'à l'expiration de deux ans à partir de la mise en vigueur de cette Convention.

Pour assurer aux marchandises originaires et en provenance du territoire de l'une des deux Hautes Parties Contractantes le bénéfice de la présente Convention, les Hautes Parties Contractantes pourront exiger que ces marchandises soient accompagnées, à leur importation de certificats d'origine.

3. Le texte de la Convention de Commerce sera présenté à la ratification intégralement, y compris le nouveau texte de l'article VI à la place du texte supprimé.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires respectifs, dûment autorisés à cet effet ont signé le protocole présent et l'ont revêtu de leurs sceaux.

FAIT en double à Téhéran le 14 avril mil neuf cent vingt huit de l'Ère Chrétienne et le 25 Farwardine mil trois cent sept de l'année solaire.

(—) Stanisław Hempel

(—) F. Pakrevan

Nr. 402/28.

Le 14 avril 1928.

Excellence,

J'ai l'honneur de Vous accuser réception de la note Nr. 873 en date du 25 farwardine 1307, par laquelle le Gouvernement Persan prie le Gouvernement Polonais de vouloir bien lui confirmer l'interprétation suivante de certains termes des stipulations de la Convention de Commerce signée entre la Pologne et la Perse le 19 mars 1927 à Téhéran:

1. Les dispositions de l'article I de la Convention de Commerce ne restreignent en rien les droits de chacune des Hautes Parties Contractantes d'empêcher l'entrée et le séjour sur leurs territoires des personnes indésirables.

2. Il est entendu que, en vertu de l'article II de la Convention de Commerce les Gouvernements respectifs sont autorisés, aussi à l'avenir de réserver certaines industries, commerces, métiers et professions aux seuls nationaux.

3. L'expression „autres États” employée à l'article IV de la Convention de Commerce ne s'applique pas, en ce qui concerne la Perse, aux États musulmans.

4. La faculté d'acquérir des biens immeubles nécessaires au fonctionnement de la société, dont il

w ust. 2 art. V nie przewyższa tego samego prawa przyznanego osobom fizycznym w ust. 2 art. IV.

5. Postanowienia art. IX Umowy Handlowej dotyczące tranzytu będą również miały zastosowanie do składowania towarów.

Z polecenia mego Rządu mam zaszczyt zakomunikować, że Rząd Polski, po przyjęciu do wiadomości wspomnianej noty, zgadza się na potwierdzenie Rządowi Perskiemu powyższej interpretacji.

Zechce Pan przyjąć, Ekscelencjo, zapewnienie mojego wielce wysokiego poważania.

(—) S. Hempel

Jego Ekscelencja

Mirza Fatoullah Khan Pakrevan

Kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Teheranie.

Przekład.

Teheran, dn. 14 kwietnia 1928 r. 25 farwardine 1307.

Nr. 873.

Panie Chargé d'Affaires,

W celu sprecyzowania pewnych wyrażeń w postanowieniach Umowy Handlowej, podpisanej między Persją a Polską dn. 19 marca 1927 r. w Teheranie, Rząd Perski prosi aby Rząd Polski zechciał mu potwierdzić następującą interpretację wspomnianych wyrażeń:

1. Postanowienia artykułu I Umowy Handlowej nie zmniejszają w niczem praw każdej z Wysokich Umawiających się Stron w celu zapobieżenia wjazdowi i pobytowi na ich terytorjach osób niepożądanych.

2. Rozumie się, że w myśl art. II Umowy Handlowej odnośnie Rządy są upoważnione również i na przyszłość do zastrzeżenia pewnych przemysłów, zajęć handlowych, rzemiosł i zawodów tylko dla swoich krajowców.

3. Wyrażenie „inne Państwa” użyte w art. IV Umowy Handlowej nie ma zastosowania, o ile chodzi o Persję, do Państw muzułmańskich.

4. Możliwość nabywania nieruchomości potrzebnych do działalności spółki, o czym jest mowa w ust. 2 art. V nie przewyższa tego samego prawa przyznanego osobom fizycznym w ust. 2 art. IV.

5. Postanowienia art. IX Umowy Handlowej dotyczące tranzytu będą również miały zastosowanie do składowania towarów.

est question à l'alinéa 2 l'article V, ne dépasse pas le même droit accordé aux personnes physiques dans l'alinéa 2 de l'article IV.

5. Les dispositions de l'article IX de la Convention de Commerce concernant le transit seront également applicables à l'entreposage.

D'ordre de mon Gouvernement, j'ai l'honneur de Vous communiquer que le Gouvernement Polonais, ayant pris acte de la note précitée, se trouve d'accord à confirmer au Gouvernement Persan l'interprétation ci-dessus mentionnée.

Veuillez agréer, Excellence, les assurances de ma très haute considération.

(—) S. Hempel

À Son Excellence

Mirza Fatoullah Khan Pakrevan

Gérant du Ministère des Affaires Étrangères
à Téhéran.

Téhéran, le 14 avril 1928. 25 farwardine 1307.

Nr. 873.

Monsieur le Chargé d'Affaires,

En vue de préciser certains termes des stipulations de la Convention de Commerce, signée entre la Perse et la Pologne le 19 mars 1927 à Téhéran, le Gouvernement Persan prie le Gouvernement Polonais de vouloir bien lui confirmer l'interprétation suivante desdits termes:

1. Les dispositions de l'article I de la Convention de Commerce ne restreignent en rien les droits de chacune des Hautes Parties Contractantes d'empêcher l'entrée et le séjour sur leurs territoires des personnes indésirables.

2. Il est entendu que, en vertu de l'article II de la Convention de Commerce les Gouvernements respectifs sont autorisés aussi à l'avenir, de réserver certaines industries, commerces, métiers et professions aux seuls nationaux.

3. L'expression „autres États” employée à l'article IV de la Convention de Commerce ne s'applique pas, en ce qui concerne la Perse, aux États musulmans.

4. La faculté d'acquérir des biens immeubles nécessaires au fonctionnement de la société dont il est question à l'alinéa 2 de l'article V, ne dépasse pas le même droit accordé aux personnes physiques dans l'alinéa 2 de l'article IV.

5. Les dispositions de l'article IX de la Convention de Commerce concernant le transit seront également applicables à l'entreposage.

Rząd Jego Cesarskiej Mości Szacha prosi, aby Rząd Polski zechciał mu potwierdzić odbiór niniejszej noty.

Zechce Pan, Panie Chargé d'Affaires, przyjąć zapewnienia mego szczególnego poważania.

(—) *F. Pakrevan*

Do

Pana Stanisława Hempła
Chargé d'Affaires Polski
w Teheranie.

Le Gouvernement de Sa Majesté Impériale le Chah prie le Gouvernement Polonais de bien vouloir lui accuser réception de la présente note.

Veillez agréer, Monsieur le Chargé d'Affaires, les assurances de ma considération distinguée.

(—) *F. Pakrevan*

À Monsieur Stanislas Hempel
Chargé d'Affaires de Pologne
Téhéran.

Zaznajomiwszy się z powyższemi Umową, Protokółem i notami, uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości jak i każde z zawartych w nich postanowień; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

NA DOWÓD CZEGO wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 23 stycznia 1929 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Bartel*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski*

L. S.

Après avoir vu et examiné lesdits Convention, Protocole et notes, Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues, déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés, et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République.

À Varsovie, le 23 janvier 1929.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *K. Bartel*

Le Ministre des Affaires Étrangères:
(—) *August Zaleski*

L. S.